

343: Türkiye'de Cuma Namazı Kılınırmı?

Musa Ebu Cafer

8 Ağu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum hocam, Türkiye’de cuma namazı olmaz, kılınmaz diyen bazı arkadaşlar var. Cuma olur diyen bizlerin delili nelerdir acaba? Allah razı olsun.

CEVAP

Aleykum selam ve rahmetullahi ve berekatuhû. Hamd âlemlerin rabbi olan Allah’a, salât ve selam efendimiz Rasûlullah’a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden mü’minlere olsun.

Muhterem kardeşim, delilin istisna ettiği hariç her mükellef olan Müslümana Cuma namazı farzdır. Türkiye ortamında gerçek bir engel olmadığı müddetçe cumanın kılınması gerektiği kanaatindeyim.

Farzlığı Kuran, Sünnet ve icma ile sabittir.

Kur’an-ı Kerim’den delili:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا
الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

“Ey iman edenler! Cuma günü namaza çağırıldığı (ezan okunduğu) zaman, hemen Allah’ı anmaya koşun ve alış verişi bırakın. Eğer bilmiş olsanız, elbette bu, sizin için daha hayırlıdır.” (Cuma, 9)

Sünnetten delili:

لَيَنْتَهِيَنَّ أَقْوَامٌ عَنْ وَدْعِهِمُ الْجُمُعَاتِ أَوْ لَيَخْتِمَنَّ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ ثُمَّ لَيَكُونَنَّ مِنَ
الْغَافِلِينَ

“Cumayı bırakan o kimseler ya bu işten vazgeçerler ya da Allah onların kalplerini mühürler sonra gafillerden olurlar.” (Müslim)

لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ آمُرَ رَجُلًا يُصَلِّيَ بِالنَّاسِ ثُمَّ أَحْرَقَ عَلَىٰ رِجَالٍ يَتَخَلَّفُونَ عَنِ الْجُمُعَةِ
بُيُوتَهُمْ

“Birini, insanlara namaz kıldırması için görevlendirmeyi sonra cumaya gelmeyen adamların evlerini (onlar içindeyken) ateşe vermeyi aklımdan geçirdim!.” (Müslim)

Cuma namazının Müslümanlara farz olduğu konusunda âlimlerin icması vardır.

Cuma namazının şartları ikiye ayrılır:

Vacip olması için gerekli şartlar

Sahih olması için gerekli şartlar

Sahih olması için iki şart lazımdır.

A. Vaktin girmesi

B. Namazdan önce hutbe okunması

Vacip olması için gereken şartlarda ihtilaf vardır.

Kılacak kişinin Müslüman, akıllı ve erkek olması şartlarında ittifak vardır.

Ancak şu sayacağım şartlarda ihtilaf vardır: Ergenlik, hürriyet (köle olmaması), ikamet, özürün olmaması, sayı, toplu yaşam yeri (belde, köy), mescitte kılmak, imamın (sultan) izni ve ezanı işitmek.

Cuma namazını kılmayan kardeşlerimiz, genel anlamda imamın (halife, sultan) olmayışı ve izninin yokluğu sebebiyle kılmamaktadırlar. Bu şart ile ilgili şu malumatları aktarmak istiyorum:

İmamın izni konusunda âlimler ikiye bölünmüştür.

İmamın izni şart değildir. Bu cumhurun yani âlimlerin çoğunun görüşüdür. İmam Malik, İmam Şafii, İmam Ahmed'den bir rivayet ve İmam Ebu Sevr bu görüştedir. İmamın izni şarttır. İmam Hasani Basri, Evzai ve Ebu Hanife (*Allah hepsinden razı olsun*) bu görüştedir.

İmam şartını görenler derler ki: Her asırda Cuma namazını imamlar (sultanlar) kıldırmıştır. Bu haliyle icma olmuştur.

İbni Kudame (*rahimehullah*) derki: Sahih görüşe göre imamın izni şart değildir. Osman (*radiyallahu anh*) muhasara altındayken Ali (*radiyallahu anh*) Müslümanlara Cuma namazı kılmış, sahabe itiraz etmemiş, Osman (*radiyallahu anh*) bu fiili doğru karşılamış ve muhaliflerle beraber namaz kılmayı tavsiye etmiştir.

İmam Ahmet (*rahimehullah*) derki: Şam'da fitne dokuz sene sürdü. Müslümanlar sultanın izni olmadan Cuma kılarlardı... Cuma namazı farzı aynlardandır. Öğle namazı gibi ona izin gerekmemektedir. Diğer namazlar gibi bir namaz ibadetidir. İcma olarak getirdikleri

sahih değildir. Müslümanlar kimseden izin almadan değişik beldelerde cuma namazı kılmaktadırlar. Cuma namazı hacca benzer, imamlar bu işi (hac yaptırmayı) üstlenirler, ama hac için imam izni gerekmez...

İmam Nevevi (*rahimehullah*) dedi ki: İmam Şafii (*rahimehullah*) derki: Cumanın, sultan veya yardımcısının izniyle kılınması müstehaptır. Eğer ondan izinsiz veya onsuz kılınırsa sahîh olup caiz olur. En doğrusunu bilen yüce Allah'tır.

Allah'a hamd ve Rasûlü Muhammed'e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.